

**MAGYAR
KÉMIKUSOK LAPJA**
HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXII. évf., 7–8. szám, 2017. július–augusztus

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR, RITZ FERENC,
ZÉKÁNY ANDRÁS
Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő,
ANTUS SÁNDOR, BECK MIHÁLY,
BIACS PÉTER, BUZÁS ILONA,
HANCSÓK JENŐ, JANÁKY CSABA,
KALÁSZ HUBA, KEGLEVICH GYÖRGY,
KOVÁCS AITILA, LIPTAY GYÖRGY,
MIZSEY PÉTER, MÜLLER TIBOR,
NEMES ANDRÁS, ifj. SZÁNTAY CSABA,
SZABÓ ILONA, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
Email: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás: Pauker Nyomda
Felelős vezető: VÉRTES GÁBOR
ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10 200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális számaink tartalma,
az összefoglalók és egyesületi híreink,
illetve archivált számaink honlapunkon
(www.mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2017.07-08

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archívuma (EPA) archiválja

Szinte hihetetlen, milyen gyorsan elrepült egy év: május 26-án újra összeültek Egyesületünk vezetői és küldöttei az éves rendes Küldöttközgyűlés, egyesületi életünk kiemelkedő eseménye alkalmából. A Küldöttközgyűlésnek – 2016 májusa után már másodszor – a Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpontja (MTA TTK) adott otthont. A résztvevők ezúttal is az intézet korszerűen berendezett, szép Nagy Előadótermében tanácskozhattak.

A Küldöttközgyűlés résztvevőit Pokol György egyetemi tanár, az MTA TTK főigazgatója köszöntötte. Köszöntőjében kiemelte, hogy az Egyesület léte, működése igen jelentős szerepet játszik a hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatok kialakításában, bővítésében, és e kapcsolatok elsődlegesen fontosak nemcsak az egyesületi tagok, hanem az intézmények, így az MTA TTK életében is.

A házigazda köszöntője után az elnöki megnyitó, majd a Wartha Vince Emlékérem átadása és a díjazott pályamű bemutatása következett. Ebben az évben az Egyesület e díját Bódi József, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. laborvezetője vehette át „Kardiovaszkuláris hatású gyógyszerhatóanyagok (ezetimbe, ivabradin) gyártástechnológiájának kidolgozása” című pályaművéért. Előadásában ismertette az új generikus gyógyszerhatóanyagok előállítását célzó kutatás eredményeit. A hatóanyagok előállítására új szintézisutakat, szabadalmilag független, gazdaságos eljárást dolgoztak ki, ezáltal lehetővé vált, hogy a gyár piacképes termékeinek körét újabb gyógyszerekkel bővítse. Bódi József hangsúlyozta, hogy a díjért nemcsak saját nevében mond köszönetet, hanem munkatársai, a fejlesztésben részt vevő, szükségképpen népes csapat nevében is megköszöni munkájuk elismerését

A házigazda köszöntője után az elnöki megnyitó, majd a Wartha Vince Emlékérem átadása és a díjazott pályamű bemutatása következett. Ebben az évben az Egyesület e díját Bódi József, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. laborvezetője vehette át „Kardiovaszkuláris hatású gyógyszerhatóanyagok (ezetimbe, ivabradin) gyártástechnológiájának kidolgozása” című pályaművéért. Előadásában ismertette az új generikus gyógyszerhatóanyagok előállítását célzó kutatás eredményeit. A hatóanyagok előállítására új szintézisutakat, szabadalmilag független, gazdaságos eljárást dolgoztak ki, ezáltal lehetővé vált, hogy a gyár piacképes termékeinek körét újabb gyógyszerekkel bővítse. Bódi József hangsúlyozta, hogy a díjért nemcsak saját nevében mond köszönetet, hanem munkatársai, a fejlesztésben részt vevő, szükségképpen népes csapat nevében is megköszöni munkájuk elismerését

A fentiek után került sor a főtítkári beszámolóra, majd a szóbeli kiegészítésekre a Felügyelőbizottság, a Gazdasági Bizottság, a Műszaki-Tudományos Bizottság, a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága, az Oktatási Bizottság elnökei részéről; a beszámoló egy kisfilm bemutatása tette színessé. Mindezekből képet kaphattak a résztvevők az Egyesület szerteágazó, színvonalas tevékenységéről és annak támogatásáról cégek, intézmények, kormányzati szervek részéről. E tevékenységek között néhány itt is kiemelendő: a számos hazai és nemzetközi tudományos rendezvény szervezése, a tehetséggondozó programok, a közoktatást, valamint a felsőoktatást, a fiatal kémikusok szakmai fejlődését támogató programok végrehajtása, a nemzetközi kapcsolatok fenntartása-fejlesztése. A főtítkári beszámoló külön kiemelte, hogy az Egyesület gazdálkodása a nehéz körülmények ellenére pozitív eredménnyel zárult. A szakmai és gazdasági eredmények elérésében kulcsfontosságú szerepet játszott az Egyesület titkársága: köszönet illeti Androsits Beata ügyvezető igazgatót és csapatát elkötelezett munkájukért.

A beszámoló és a jelentések elfogadása után örömteli esemény következett: az egyesületi elismerések átadása.

A Küldöttközgyűlésről – beleértve az egyesületi díjak odaítélését is – részletes áttekintést ad lapunk e kettős száma, melynek olvasásához szép nyarat kívánunk kedves olvasóinknak.

2017. július

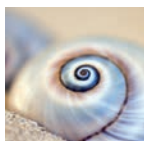
Buzás Ilona

Buzás Ilona,

az MKL szerkesztőbizottságának tagja

TARTALOM

MKE KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS, 2017	
Pálinkó István: Főtítkári beszámoló	214
Jegyzőkönyv	217
Közhasznúsági jelentés	220
Bizottságok beszámoló	227
VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY	
A kód neve: S63845. Beszélgetés Kotschy András sal, a Servier Kutatóintézet igazgatójával	231
Braun Tibor: A bioásványosodás kémiája. A gyöngyháztól az igazgyöngyökig	233
Tömpe Péter: Havas Jenő és a Radelkis. Beszélgetés Havas Jenő professzorral, a Radelkis Elektroanalitikai Műszergyártó Kft. igazgatójával	236
Bruckner-termi előadás	
Vasas Andrea: Ez csak természetes! Biológiailag aktív szekunder metabolitok izolálása és szerkezetmeghatározása	240
KÖNYVISMERTETÉS	
Schiller Róbert: Vízilónaptej (<i>Lente Gábor</i> könyvéről)	242
Lente Gábor: Vízilónaptej és más történetek kémiából – részletek	243
KITEKINTÉS	
Katona Csaba: A forradalomtól a millenniumig	245
VEGYIPAR- ÉS KÉMIATÖRTÉNET	
Kutasi Csaba: 160 éve kezdett működni az első textilszínezék-gyártó üzem	249
MEGEMLÉKEZÉS	
Vályon József: In memoriam Kalló Dénes (1931–2017)	254
Tömpe Péter: Simonyi István (1926–2017)	254
Posta József: In memoriam Pap Lajos (1929–2017)	255
VEGYÉSZLELETEK	
Lente Gábor rovata	256
A HÓNAP HÍREI	258

Címlap:
A bioásványosodás
kémiája
(fotó: Sunnydays/
Fotolia)